

Latzkovits A.

Császári és királyi szab. ing-gyáros,

IV., Váci utca 22. BUDAPEST, (Nemzeti szálloda).

Magyarország legnagyobb raktára

férfi fehérművek, nyakkendők, keztyűk, zsebkendők, ing-gombok, harisnyák, selyem-, gyapju és pamut alsóruházati cikkek, utazási ingek, sapkák, plaidek és kocsitakarókban stb., feltűnő olcsó árakon.

FIGYELMEZTETÉS!

Ovakodjunk utasításoktól, mert csak azon cipők és csizmák jók, melyek a munkájuk által az immár híres...

budapesti első cipőgyárban, „az arany csizmához”
SCHWARZ JÓZSEF FIÁNÁL

Budapest, Károly-körút, Károly-laktanya, 4766

melyeknek talpa a gyár bélyegét viseli. A budapesti első cipőgyár a legelső árúipari vállalat, a budapesti első cipőgyár ma is a legelső iparvállalat, mely a legelső felsorolt bűmlátás olcsó árúipari na, von tartos cipőket készít. — Férfi cipők 1 frt 20 krtól 5 frtig, női cipők 1 frtől 4 frtig, nápolyi és gyermekcipők 40 krtól 3 frtig. — Ezeket kívül minden fajta cipő és csizma nagyon olcsón. Képes árjegyzék bérmentve küldetnek. — Mag nem felöltés árak bármikor készsággal összerakhatók be. Vidéki és mérlegelési megrendelések lelkiismeretesen eszközöltenek.

A miskolczi internatusban,

melyet a helybeli főgymnasium n. é. tanári kara, mint jól rendezett és gondosan vezetett magánintézetet a szülők becses figyelmébe jó lelkiismerettel ajánl, a jövő 1892/93-iki tanévben 12 bentlakó, a gymnasium és polgáriskola alsóbb osztályaiba járó tanuló lesz elhelyezve. Felkértenek az érdekeltek szülők, kik gyermekeiket az intézetben elhelyezni óhajtják, szíveskedjenek ebbéli szándékukról az igazgatót — Miskolcson, Urak-utca 6. szám — mielőbb értesíteni. Az intézet különösen gyöngébb tanulóknak ajánlatos. Egészséges fekvésénél fogva fennállása óta ragályoktól ment volt. Értésítő ingyen. 4817

1891. Zászló. Díszoklevél. 1891. Teneztár. Arany érem.

Kwizda-féle korneuburgi állat-táp-por

lovak, szarvasmarha és juhok számára. Közel 40 év óta legjobb eredménnyel a legtöbb állatállományban, ótvágyhiánynál, rossz emésztésnél, a tej javítására, s a tehének tejelésének fokozására; lényegesen támogatja az állatok természetellenes ellenálló képességét járványos behatások ellen. Ára 1 doboznak 70 kr., 1 doboznak 35 kr.

Tessék a főnnebbi vándjegyre egyetlen s határozottan Kwizda-féle korneuburgi állat-táp-port kérni. Valódi minőségben a gyógyszer- és drogeriákban kapható.

Magyarországi főraktár
Török József gyógyszer, Budapest, király-utca 12.

REGEDEI

TISZTA ALKALIKUS SAVANYU-VIZ
legjobb asztali és üdítő ital
Kipróbált gyógyszer köhögés, torokbetegségek, gyomor- és hólyaghurtnál.

Főraktár: Budapesten, Lipót-körút 21/a.

EZREK MENNEK CARLSBADBA,

hogy rossz gyomrukat kireperálják és újra jól emésztzenek és erre elköltötenek — néha hiába, egy vagyont; pedig ezt a célt otthon könnyelműen, kevés költséggel, mely az emésztést megsemmisíti, meg lehet érlelni a „PEPSIN-BOR” emésztési segítő és a gyomort rövid időn tökéletesen helyreállítja. — Az én pepsinborom kedves íze, és hatása ki nem marad. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 5 üveg franco küldve 6 frt.

Rozsnyay Mátyas, gyógyszerész, művegyészi laboratoriuma Aradon.

Ugyanott kapható: **Vasas chinabor.** 1 üveg 1 frt 20 kr., 5 üveg franco küldve 6 frt és **Serail-arcszén** 6 szepől ellen egy tégely 70 kr., franco küldve 1 frt 5 kr. 4715

Hölgyek figyelme! A legkitűnőbb és leghírnevesebb a Dr. Haebra-féle arcztisztító aenőcs, bőrszépítő szappan és hölgypor.

Ára nagy tégely 60 kr., kicsi 35 kr., szappan 35 kr., por 60 kr. kapható Budapesten Török József gyógyszerárban király-utca, Neruda Nándornál hatvani-utca és az ország minden gyógytárában. 4733

Crown Lavender Salts

(KORONA-LEVENDULA-SÓK)
(Frisült és élelénkítő.) 4769

E híres sóból pompás illat árad szét, mely a betegesket fölfrissíti, a levegőt tisztítja, s ezáltal az emberiség enyhítővé válik. Valószínűleg csupán a koronás dugóval és

Crown Perfumery Co

fültartóval. Erteklenségek, melyek hasonló név alatt ajánlottak s a verő családjába vlik, kérjük viszaszámitani; a múlt évben 500,000 üvegcsé adták el belőle.
THE CROWN PERFUMERY CO
177 New Bond Street, London.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Javítások pontosan eszközöltenek.

Harmonikáról, mech. hangszerekről, zongoráról külön-külön képes árjegyzék kéréndő.

Legújabb! Legújabb!

MINIATUR ARISTON

változtatható játéklapokkal és korlátlan műsorral. 4700

Ezen új találmány hangszereit minden előzetes tanulmány és zenésmeret nélkül száz meg száz tetszés szerinti zenedarabot lehet játszani.

Ára 8 frt 50 kr., a kőtalapok árja 25 kr.

Megrendeléseket az árak előleges beküldése mellett vagy utánvétellel eszközöl.

STERNBERG ÁRMEN ÉS TESTVÉRE
hangszer-ipartelepe
Budapest, VII., Kerepesi út 36. sz.

A Franklin-Társulat kiadásában Budapesten (egyetem-utca 4. szám) megjelent és minden könyvkereskedésben kapható:

OLCSÓ KÖNYVTÁR.

Szerkeszti
GYULAI PÁL.

Legújabban megjelent füzetek:

- 301. füzet. Visszapillantás 2000-ből 1887-dik évre. Regény. Irta Bellamy Eivárd. Fordította Radányi Dániel. Füze ... 80 kr.
- 302. " Az utolsó Abenszerás. Irta Chateaubriand F. Francia eredeti ből fordította Dr. Rada István. Füze ... 20 kr.
- 304. " Béli Pál. A gróf Teleki-féle alapítványból száz arany pályadíjjal jutalmazott eredeti szomorjáték öt felvonásban. Irta Szilágyi Ede. Füze ... 40 kr.
- 305. " A tenger és szerelem hullámai. Szomorjáték öt felvonásban. Irta Grillparzer Ferenc. Fordította Iránfi Jenő. Füze ... 30 kr.
- 307. " Lukis Laras. Irta Bökler Dömötör. Uj-görögéből ford. Horváth György. Füze ... 30 kr.
- 309. " Várkonyi báró Amadé László versei. Összegejtötte, bevezette és jegyzetekkel kísérte Négyesy László. Füze ... 1 frt 40 kr.
- 312. " Burns. Irta Carlyle. Fordította Levay József. Füze ... 20 kr.
- 314. " Gróf Ráday Gedeon összes művei. Összegejtötte s bevezette Vácy János. Füze ... 40 kr.
- 315. " A veteránok. Életrajp a fővárosi életből; három felvonásban, dalokkal. Irta Berzák Árpád. Füze ... 30 kr.

VASÁRNAPI UJSÁG

30. SZÁM. 1892.

BUDAPEST, JULIUS 24.

XXXIX. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és egész évre 12 frt POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt | fél évre — 6 •

Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG | egész évre 8 frt | fél évre — 4 •

Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK | egész évre 5.— | fél évre — 2.50 | Külföldi előfizetésekre a postailag meghatározott viteldij is eszolandó.

LUKÁCS BÉLA

KERESKEDELMI MINISZTER.

HARMADFÉL hónapja, hogy Baross elment-tük. Ez idő alatt senki sem tudhatta, mi lesz majd örökből s legfeljebb abban találhatott a kormány jövődi szándékaira megnyugtatót, hogy a tárca ideiglenes betöltése jó kezekre vala bízva, mikor azt Wekerle Sándor pénzügyminiszter kezeire bízta. Ebből lehetett gyanítani, hogy a tárca vezetése körül a Baross által megkezdett irányon változtatni a kormánynak szándékában nincs, s valószínű, hogy jövődi is meg kívánják tartani azt a szellemet, mely e tárca politikájának Baross alatt éltetője volt.

A mi az ideiglenes betöltés ideje alatt csak biztató gyanítás vala, e hó 20-ika óta bizonyosság. Minden fölmerült s több oldalról támogatott más kombinációk mellözésével a nagyfontosságú kereskedelmi tárca legfőbb vezetésével Lukács Béla lón megbízva, — az a Lukács Béla, a ki az oly korán elhunyt miniszternek, előbb, mint a magyar királyi államvasutak igazgatóságának elnöke, majd pedig, mint évek hosszú során át e tárca államtitkárja, legtübb, legbuzgóbb, legmegbízhatóbb munkatársa volt, a ki a vaserlyű és törhetetlen munkarejű miniszternek ernyedetlen kitartással állt oldala mellett, támogatva őt nagyszabású kezdeményezéseiben a megfogalmazás percétől, a tervezgetés különböző stádiumán át, egész a szerencsés végrehajtás pillanatáig, kivéven a maga részét a munkából, a fáradozásból tisztességgel, s nem követelve osztályrészt a siker dicsőségéből, az érdemből, hanem átengedve azt minden tartalékgondolat nélkül egészen annak, a ki az ügyek élén állva, a tárca tekintélyét képviselni s személyében összpontosítani vala hivatva.

Baross Gábornak minden tetteben, alkotásában, sőt még fontosabb nyilatkozatában is erősen kidomborult az individuális vonás. Mint erősen önálló gondolkodású fő, szeretett a maga gondolataival, a maga eszméivel állni elő, azokat tervvé formálni, egyéniségével összeforrasztani s személyes felelősségével fedezni. De minden önzete mellett sem tartozott azon elfogultak, hogy ne mondjuk, elbizakodottak közé, a kiknek csak a saját ideáikban van meg a kellő bizalmuk, s a kik már előzetesen ellenszenvvel fogadnak mindent, a mi másról ered. Nem, ő latra vetette másoknak is, legkivált pedig köze-

LUKÁCS BÉLA KERESKEDELMI MINISZTER.

Hollandi Életbiztosító-Részvény-Társaság

(Algemeene Maatschappij van Levensverzekering en Lijfrente)

Amsterdamban.

A legelőnyösebb feltételek és módzatok mellett köt biztosításokat

az ember életére.

— 1891 végeig —

31 és fél millió frt biztosítás köttetett.

Magyarországi vezérképviselőség:

Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 20. szám.

Igazgató:

Tolnay Lajos

min. tanácsos, országgy. képviselő.

Vezértitkár:

Stuller László.

A vezér-képviselőség mindennemű kérdésre szívesen szolgál felvilágosítással.

Referenciákat ad:

a Magyar Általános Hitelbank.

zónségebb szükségleteit is hiába keressük ott, hol sebesülteink, betegek fekszenek; nincs a legparányibb gond sem a tisztaságra, sem az illemre, — a bűz kiállhatatlan, — a fojtó gőz csupán erőszakkal tör magának utat egy ajtószárny kinyitása alkalmával vagy a nedvesség folytán megpedezett fal réssein át; a nyomorultak közül nem egy úgy hal meg, hogy kíséreltet sem történik megmentésére», stb. stb. — mi természetesebb, mint hogy Nightingale felajánlta szolgálatát Herbert Sidney angol hadügyminiszternek, ki már öt évelőt is jól ismerte s csodálni tanulta szervező képességét és gyakorlati jártasságát.

parancsának engedelmeskedni hajlandók lennének, — hogy vállalkozzék Nightingale maga. «Talán mehetne ön? oly feltétellel, hogy valamennyi ápolónő felett szabadon rendelkezés s határtalan bizalommal felruházva a kormány részéről, hogy minden nézete és intézkedése, melylyel a vállalat sikerét előmozdítani véli — fogadosítottatik; s én azt hiszem, biztosíthatom a katonai-orvosi kar támogatásáról. Egyéni tulajdonságai, tudománya és szervező tehetsége ezen állásra csak önt képesítik.»

Október 15-én kérték föl, s 21-én már a következő hivatalos értesítés jelent meg:

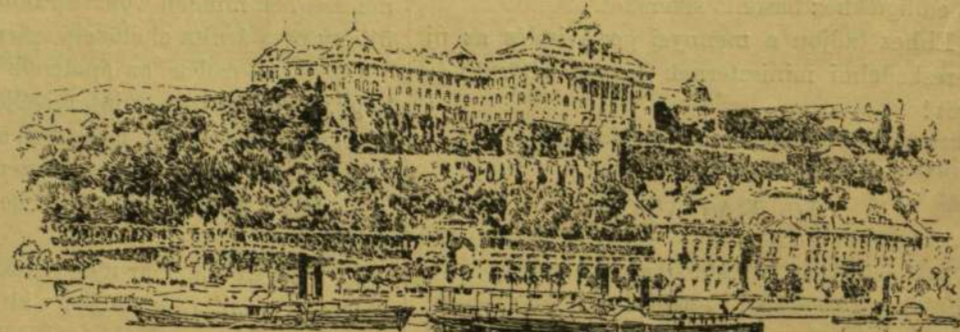
«Miss Nightingale 34 ápolónőtől kísérve, ma

ságának, saját szerűen vonzó lényének és előkelő származásának; hiszen nem üres, hazafias lelkesedést vitt magával, hanem eddigi élete érett tapasztalatait, az egészség egyszerű, de szigorú törvényeiről, melyet alkalma nyílt az elhagyott szenvedőknél nagyban alkalmazhatni.

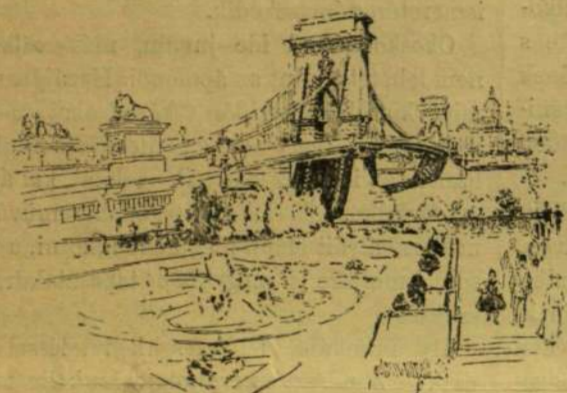
«Csak odaérjen szerencsésen, meg van mentve, a kité még élve talál», — ezt hitte és mondta mindenki. Mint midőn az életmentő az égő házba fut egy benrekednek velőt rázó kiáltására, hogy a szerencsétlent kiharozza a lángok közül: a percekét kinosan, szorongva, de a mentés sikerében való erős hittel számláljuk, — így gondol-

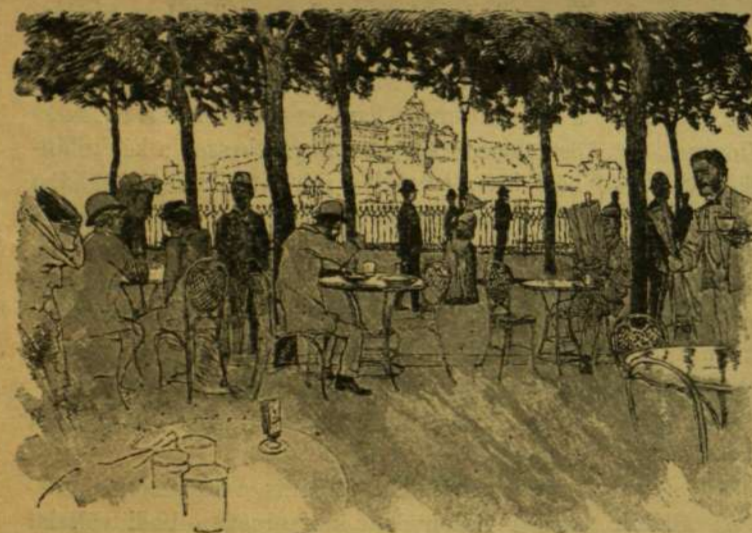
A budai vár.

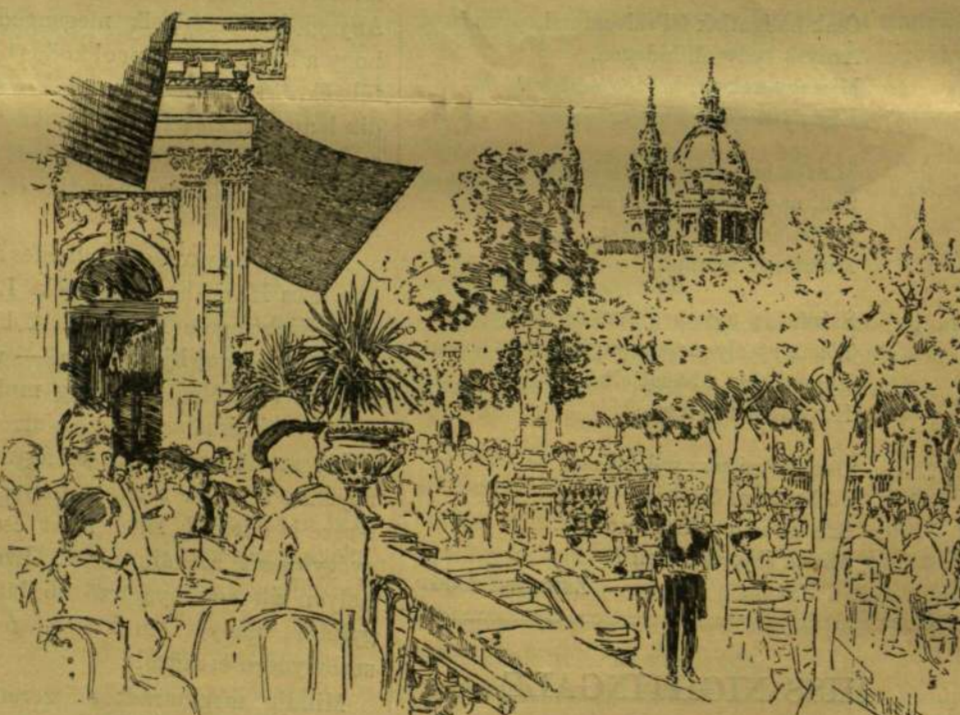
A királyi palota.

A lánczhíd.

A Vigadó előtti kioszk.

Az Erzsébet-téri kioszk.

BUDAPESTI KÉPEK. — PENNEL JÓZSEF TOLLRAJZAI.

Hogy a nemzet lázas izgalma valóban elérte válságát: bizonyítja az, hogy a miniszter egyenesen hozzá fordult. Leveleik keresztették egymást.

Herbert eredetileg tanácsért fordult hozzá, hogy tervet nyujtana be, mikép lehessen okszerűen ápolni a sebesülteket és betegeket, kiket a Fekete-tengeren át Scutariba szállítottak.

Többek közt így ír Nightingalehoz: «Azon kérdést vetve fel, van-e hát egész Angliában oly ember, ki a kórház-szervezet és vezetés szabályzatát kidolgozni tudná? Én állandóan önmegfontoltam. Ki tudna jobban egy ápolónői testületet szervezni, mint ön?»

Majd fölívja, — hiába keresvén jó ápolónőket, olyanokat t. i., kik a katonai felsőbbség

este indul. Miss Nightingale, ki, úgy hiszem, a betegápolás körül nagyobb gyakorlati jártassággal bír, mint bárki az országban, e nemes, de terhes munkára annyira önmegtudással vállalkozott, hogy nincs szó hálám kifejezésére;» — aláírva: Herbert.

Ádigg is, míg a legelső hír megérkezett volna partraszálltáról, a lapok egyéniségével foglalkoztak. «Ki az a Nightingale?» mindenki kérdé. «Distance lends a charm», a távolság hatványozza az érdeklődést. Tényleg úgy is volt. Egy nő, ki elég bátorsággal bír a nemzeti kétségbeesés közepette a mentésre vállalkozni, s elindul a sebesültek s kholerás betegek közé! Csoda-e, ha tisztelete a rajongásig fokozódott; mert hittek, biztak csodatevő hatásában, dacára fiatal-

közt Nightingaleről az angol nép; hősnővé avatták elindulása percétől fogva.

Csak itt-ott hallatszott egy-egy nőnek tiltakozó hangja, mely a női ápolást s a katonai szolgálatot összeférhetlennek tartá. «Angol szokásainkat véve tekintetbe, teljesen új vállalat ez, — írja egyik, — mely az angol nőknek szabályos nevelésével ellenkezik». Ohajtja, hogy sikerüljön, de attól fél, hogy nem lesz eredménye. «Igaz ugyan, hogy a siker, mint Nightingale Florence földi adala le fogja dönteni az előítéletek khinai falát, példát mutatta a jövőnek, hogy a társaság s a nevelés senkit sem menthet fel a jótett gyakorlásától.»

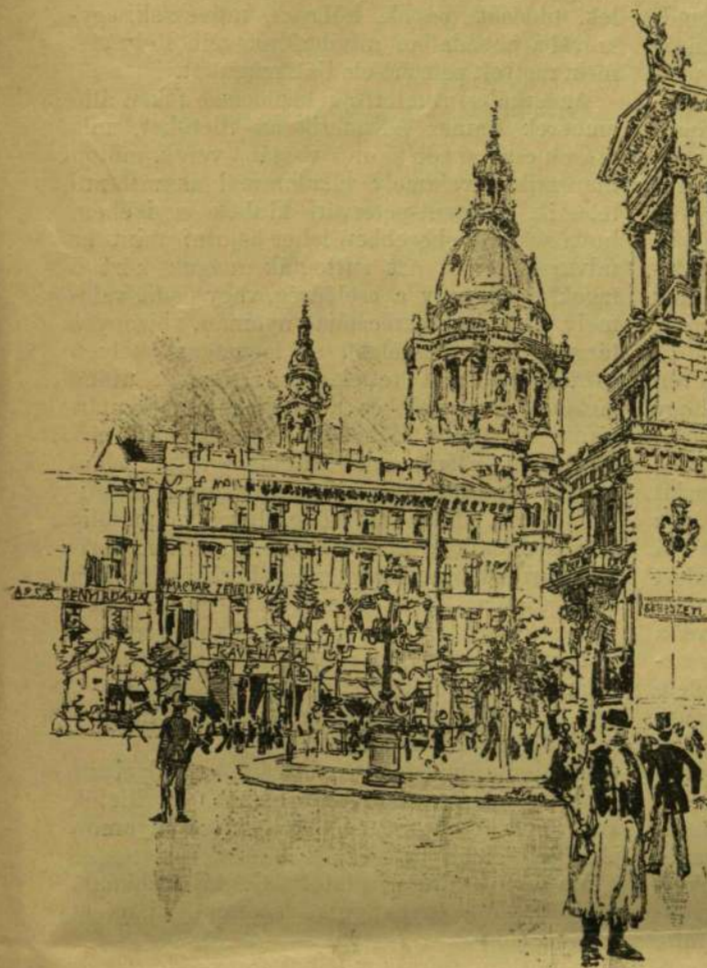
De ki győzné felsorolni mindazt, mit az akkori lapokban róla írtak.

(Folyt. köv.)

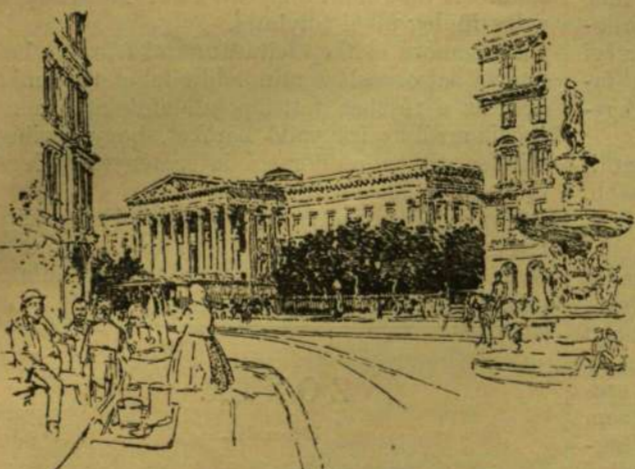
EGY AMERIKAI ÍRÓ BUDAPESTRŐL.

A külföldi irodalmakban feltűnően ritka az alapossággal és helyes ítélettel írt mű Magyarországról. Erdemesnek tartjuk ennél fogva megismertetni olvasóinkkal Shaw Albert tanulmányát Budapestről, mely ezen kivételek közé tartozik s az elterjedt newyorki «The Century Magazine» című képes havi folyóirat f. évi júniusi számában jelent meg, Pennel József nagyrészt szintén sikerült tollrajzaival, melyekből nehányat szintén bemutatunk.

Shaw tanulmányát ezekkel a szavakkal

A lipótvárosi bazilika, az Andrassy-út sarkáról nézve.

A nemzeti múzeum.

Az Operaház.

A pinza a Petőfi-téren.

BUDAPESTI KÉPEK. — PENNEL JÓZSEF TOLLRAJZAI.

kezi: «A nagy világra nézve Európa minden jelentékeny városa között a legkevésbé ismeretes Budapest, Magyarország fővárosa és székvárosa. Egyetlen egy sínes, melynek előnyeit oly kevésbé méltányolják. Több okot sorolhatunk fel az aránylagos ismeretlenség megmagyarázására; ezek között van a nagy távolság a főbb kereskedelmi és forgalmi utaktól, a magyar nyelv és irodalom elszigeteltsége és mindenféle magyar dolognak alárendelt volta az osztrák név és hírnév alá. A legfontosabb ok azonban a legegyszerűbb: a mai Budapest oly annyira új, hogy a világnak még nem volt ideje megismerkedni vele. Néperől jogosan elmondható, hogy Európa összes fővárosai közt az újabb időkben leggyorsabban szaporodott s csodálatos gyarapodására nézve összehasonlítható San-Franciscóval, Chicagóval és más amerikai váro-

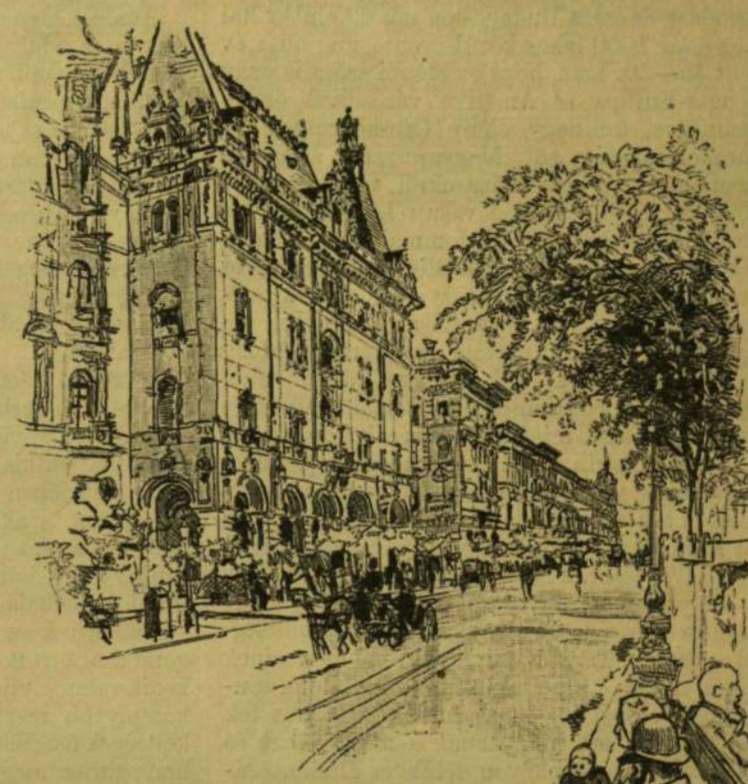
pest, the rise of a new metropolis» (Budapest, egy új székváros emelkedése) címet adott, a magyarok fővárosának múltját is ismeri, legálább nagyjából s egyúttal azokat a tényezőket, melyek annak fejlődésére kiváló hatással voltak. S csakugyan mindenütt látjuk szakavatottságát, összesen 5-6 kisebb tévedést ejt s ezeket is bizonynyal német forrásokból vette, mert köztök van a harmadfél ével ezelőtt leégett német színház magasztalása s német forrásaira utal az a körülmény, hogy a neveket legtöbbnyire németül közli, még ott is, hol angol fordítást használhatott volna, pl. Volkstheater, Kaiserbad, Andrassy-strasse, Servitenplatz, Radzahn-bahn, Margareteninsel, stb. Német forrásra mutat az a helytelen adata is, hogy Budapestben még ma is mindenki tud németül. Magyar nyelvben járatlanságának tulajdonítható, hogy

még nagyon fejleszthető, sőt 15 év alatt kétszereződött is.

A magyar főváros fejlődését szerzőnk csak 1868 óta számítja, különösen mióta a dunai rakpartoknak, az Andrassy-utnak s a középületek egész sorának kiépítését megkezdették. Dicséretben szól a Dunapartól, a gellérthegyi kilátásról s ez alkalommal különösen kiemeli a sok kávéházat, megjegyezvén, hogy «a magyarok sokkal jobban szeretnek házon kívül enni és inni, még mint a bécsiak is». Kiemeli az Andrassy-utat, nagy körutat és a városligetet, melynek meg tavát is megdicséri a «charming» (kedves) jelzővel. Hibáztatja, hogy köztetek csekély számmal vannak s ezek közül is csak az Erzsébet-tér tartja érdemesnek a felemelést. A Margit-szigetről nagy dicsérettel szól, de a budai hegycsúcsról csak általában említi meg, hogy

sokkal. Midőn Kossuth 40 évvel ezelőtt Amerikába menekült Magyarország tragikus végű függetlenségi harca után, Buda és Pest testvérvárosoknak, melyek a Duna szemközti eső partjain feküdtek, alig volt több együtt százezer lakosánál. Ma az egyesített község népessége teljes egy félmillió. De bármely figyelemre méltó is a népesség szaporodása, nem kevésbé nevezetes nézetem szerint az a fizikai és építészeti átalakulás, mely párhuzamosan történt a város népességének gyarapodásával.»

Ily bevezetés után természetesen találjuk, hogy az amerikai író, ki dolgozatának «Buda-

Részlet az Andrassy-útról.

BUSHMANOK OROSZLÁNVADÁSZATA.

Sajátságos képet mutatunk be olvasóinknak: az állatok királyát vámadja meg két törpe vadember nyilakkal. Valóban csodálatos, hogy ezt a hatalmas állatot, melynek vadászata a mintafegyverekkel rendelkező gyakorlott európai vadászok is büszkesége, ily kezdetleges fegyverekkel merik megtámadni. S még különösebbnek tűnik fel ez a kép, midőn megtudjuk, hogy ezek a vadak bushmanok, tehát Dél-Afrika ama néptörzsenek tagjai, melyet általában a legelső fokozatú álló emberek közé számítanak; oly egyének, kik bár már másfél százada élnek az európaiak között, még most is csak kóborolva, állandó lakóhely nélkül, barlangokba és bokrok alá vonulva (bushman annyit tesz, hogy cserjelakó) tengetik nyomorult életüket s a műveltségnek még külső mázát is alig képesek elsajátítani.

Az érdekes jelenetről Gillmore Parker angol utazó a következőket mondja el:

Az a két bushman, kiket e képen látunk, a »régiegyiptomi«-ban lakott faj maradáka, mely jelenleg csak Namagá-ban vagy pedig Damara-land-ban, a németek által nemrég szerzett és Kulihari pusztaság szélén levő kietlen vidéken található. Testalkatra nézve valóságos törpék, barlangokban laknak s vadászat közben semmiféle ruhát nem viselnek. Rendkívül bátor és apasztalt vadászok, szívós kitartásuk aránylag nagy testi erővel egyesülve, meglepi az európai embert. Habár mostanában a lőfegyver már Namaguába is utat tört magának, a benszülőttek mai napig is őseik kezdetleges fegyvereit, vagyis mérgezett nyilakat, rövid hajító-dárdákat és buzogányokat használnak.

Le fogom írni, mily módon ölik meg a bushmanok az oly vén oroszlánt, mely emberhúrra fanyalodott. Megjegyzem, hogy míg az oroszlán magát jól viseli, vagyis csak közönséges vaddal él, addig a benszülőttek tiszteletben tartják a pusztá királyát, már csak azért is, mert jövőtől sok izletes vadhús-falathoz jutnak, a mit másként alig kaphatnának meg. A megvénhedett oroszlán, melyet tulajdon családja elver, többnyire a bushmanok lakásai körül tartózkodik s alkalmissal egy-egy eltévedt kecskét vagy gyermeket szokott ebédre elkölteni. Ilyesmit a gyöngéd kecskenyáj tulajdonosok és családapák el nem tűrnek, hanem a rabló kézrekerítésére megteszik a tőlök telhető intézkedéseket.

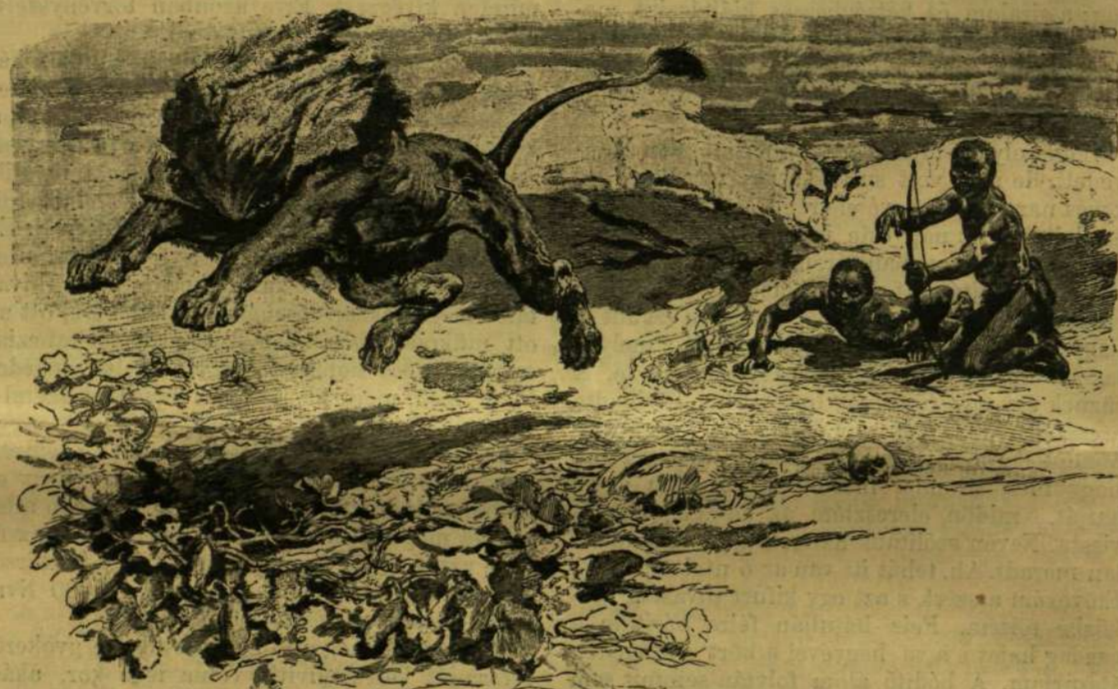
Napkelte után sasok, keselyűk s egyéb ragadozó madarak rendszeren oly hely fölött szoktak kóvályogni, hol valamely dög, — többnyire egy quaha vagy kecske hullaja, — hever. Ezt a helyet a legügyesebb két vadász felkutatja, s ezzel megkezdődik a vadászat.

A két bushman csak parányi íjját és nyilait, azonkívül pedig különféle szőrme állatok bőréből összevarrt kaross-át (takaróját) viszi magával, mely nagyságra nézve egy ágyterítőhöz hasonlít.

A csapást a két derék fiú hamar megtalálja, s azt is tudják, hogy az oroszlán addig nyugalomra nem tér, míg valahol vízzel jól nem lakott. A forrásra vagy patakra szintén könnyen ráakadnak, mivel annak szélén vagy mentében az óriási állat végig nyujtózva, lenyomta a fűvet.

A vadászat komoly és veszélyes része csak most kezdődik, mert lehetetlen ama helyet eltalálni, hol az oroszlán pihenőjét tartja, s jaj annak, ki öt ilyenkor felzavarná. A fekhely nagyon közel, de messze is lehet. Még a legjobb véreb vagy kopó sem lenne képes kellő időben jelezni a királyi vad helyét.

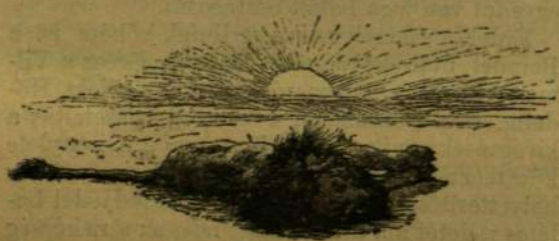
A két bushmann egymástól tíz-tizenöt lépényire elválva a földön csúszva, szél ellen erősen szimatol, s a legesekélyebb neszre, mely az oroszlán horkolásához hasonlítana, mozdulatlanul a földhöz lapul. Délben, midőn a nap legmagasabban áll, a jóllakott oroszlán okvetlenül nyugalomra tér, és mélyen alszik. A két vadász cserkészését még egy macska sem venné észre.

Vége meglátták, megszimantolták, vagy meghalották az oroszlánt és fekhelyének minden részleteit tüzetesen kipuhatták. A földol most úgy közelíteni a fenevadhoz, hogy ezt valamely száraz galy ropogása vagy madárhang fel ne keltse. Nem hallottam esetet, a midőn a bushmanok ügytelensége valami bajt okozott volna.

Míg az egyik bushmann az alvó oroszlán fejére a karossát oly ügyesen rádobja, hogy ez pofáját egészen eltakarja, ugyanazon pillanatban a másik vadász mérgezett nyilát röpíti az állat oldalába. Az ily durva módon fölébresztett oroszlán dühében és fájdalomában a szemét eltakaró karossal együtt neki rohan a pusztának, két-három óra múlva már lehet hallani a halálos kinjában vonagló oroszlán ordítását a pusztában, s mire a nap lenyugodott, a hatalmas állat is kimult.

Látszik ebből is, hogy a »többet észszel, mint erővel« mindenütt érvényesül s a leghatalmasabb állatot is képes legyőzni az az ember, kit környezetet megvetőleg alábbvalónak tart az állatoknál.

EGYVELEG.

* Új Pompéjít ástak ki Arkanzas államban. A föld alatt 20 lábnyira homokvihar által eltemetett régi aztek-város romjaira akadtak, köztük egy jó karban maradt három-eleletes épületre, mely 300 láb hosszú s 200 láb széles. Az épületben 18 holttest volt, melyek levegő hiányában nem rothadtak el, hanem mumiákká lettek.

* Az ember élete. A földgömbön évenként 38 millió ember hal el, naponként 91.554, óránként 3730 és percenként 62, tehát majdnem minden másodpercben egy. Az ember átlagos élettartama 38 év. A lakosság negyede hét, fele pedig 17 éves kora előtt hal el. Százézer ember közül csak 500 lesz 90 éves s csak egy száz éves, minden századik eléri a 60-ik évet. A nők tovább élnek, mint a férfiak. Ezer 70 éves ember közt van 43 pap, 40 földműves, 33 gyár munkás, 32 katona, 29 ügyvéd és mérnök, 27 tanító és 24 orvos.

* A legrégebbi akácfa Németországban a »Gartenflora« állítása szerint Berlin szomszédságában van. Ezt a Robinia Pseudoacacia fajhoz tartozó fát I. Frigyes Vilmos porosz királynak 1721-ben hozták Amerikából s ő ilyen miniszternek ajánlódta s kertjében az udvari kertész ültette el. A 170 éves fa még most is jó állapotban van, sőt a jelen század 40-es éveiben oly sok és nagy galya volt, hogy alig bírta el.

* Az emberi agyban újabb kutatások szerint legalább 300 millió idegsejt van.

MAGYAR DISZÖLTÖNYÖK A FRAKNÓI KINCSTÁRBÓL.

A bécsi osztrák múzeum mult évben érdekes kosztümkiállítás rendezett, melynek oly sikere volt, hogy az intéző körök helyén lévőnek találtak, hogy annak az irodalomban is nyoma maradjon, s jól sikerült fénynyomatokkal ellátott

nakkal, azon korbéli olasz eredetű készítmény. A köpeny térdig ér és szabadon csüng a testről, újjai a váll táján fölhasítvá és azon túl hosszán és laposan csüngnek alá, oly módon, miként a későbbi XVI. századi magyar öltönyöknél; ilyen dolmányt hord Zrínyi Miklós is azon a képen, melyet róla Notzinger Schrenk 1566-ban készített; a szélesen visszahajtott gallér is átmege a következő századba. Az aranyujtókat és gom-

Miklós nádor (1582—1645) fraknoi olajfestményi képeiről ismerünk. Vörös atlaszán erősen kidomborodó sulyos arany és ezüst zsinórok látszanak, melyeket részben sujtás, részben finom csipkék kötnek össze egymással. Fehérre zománcozott kezek, madarak és szividomu kezekbe foglalt zománcos virágok a kapesok. A 4-ik számú dolmány néhány évtizeddel fiatalabb. Herczeg Eszterházy Pál nádor tulajdona volt.

1. Mátyás királynak tulajdonított XV. századi magyar dolmány.

2. XVI. századi dolmány.

3. Eszterházy Miklós nádor (1582—1643) dolmánya.

4. Herczeg Eszterházy Pál nádor (1635—1713) dolmánya.

5. XVIII. századi mente.

MAGYAR DISZÖLTÖNYÖK A FRAKNÓI KINCSTÁRBÓL.

fűzetes vállalat indult meg e célból. A kiállításban a magyar diszöltönyt néhány művészi és történeti érdeklő bíró darab képviselte, mely a herceg Eszterházyak fraknoi kincstárában élte túl az idők viszontagságait.

A legerdekesebb emlék egy XV. századi díszes zeke, melyet a fraknoi régi kincstári jegyzék Mátyás királytól származtat. Kelmeje vörös aranybrokát, stílzalt virágedényekkel és koro-

* Az »Archaeologiai Értesítő« legújabb füzetéből.

bokat Masner későbbi toldásnak tartja, de valószínű, hogy korábbi hasonló sujtások és gombok helyét foglalták el, mert más magyar kosztümképeken a XV. és XVI. századból is látunk ilyeneket.

A többi dolmány, melyeknek képeit itt közöljük, Eszterházyak hordták. A 2-ik számú sárgás-vörös bársonyból készült, reá alkalmazott domború arany s ezüst himzessel, a virágokat nemes gyöngyök, a kapesokot gyémántok ékítették. Még dúsabb a 3-ik dolmány, melyet Eszterházy

(1635—1713), virágos aranykelméből készült, melyet a francia udvari szokás szerint részben finom csipke takar; elől jobbra-balra öt-öt domborhímzésű és nemes korállal fölékített virág, a megfelelő gombokat fekete zománc borítja és mindegyiken vörös kövek ülnek. Az 5-ik számú dolmány világos kék bársony, domború arany és ezüst himzessel, gombjai nephrítből készültek.

A bemutatott öt díszes öltöny érdekesen mutatja, mikép tartja meg a magyar dísz százado-

a kholera, hanem a pestis is pusztít. Már július 2-án fordultak elő esetek, de csak akkor vallották be, mikor már egész járvánnyá fajult.

* Koplaló alligátor. A londoni Kristálypalotába néhány évvel ezelőtt hoztak egy 45 éves alligátort, mely megérkezése után 13 hónapon át koplalt s csak mesterségesen tápláltatott. Azután azonban maga evett és pedig igen nagy étvágygal. 1890 novemberben a medenceze javítása miatt az alligátort másbába tették s ekkor ismét koplalni kezdett s mostanig semmit sem eszik. Feltűnő azonban, hogy egészsége egészen jó, csakhogy mozogni nem szeret s nagyon ingerlékeny. A Kristálypalotában levő más alligátorokon és krokodilusokon ily koplalási hajlamot soha sem észleltek. Ez a példány az Amazon vidékéről való s az előtt oly falánk volt, hogy egyszerre 10 tengeri nyulat felhált.

* Éredek jelmezéből rendeztek közelebb egy a Himalaya alján fekvő Neilgherry nevű sanatoriumban «virág- és bogár-bál» című alvált. Minden nőnek hajporsó és virágokkal díszítve kellett megjelenni s a férfiak méh, lepke, darázs, pók vagy más rovarjelmezt viseltek.

* A posta-közlökés London és Páris közt újában oly tökéletes lesz, hogy az egyik városból elküldött levele az illető még ugyanazon a nap irhat választ, ha akar. Minden reggel ugyanis pontban 8 órakor indul postavonat Párisból és Londonból egyaránt, mely a másik városba már 1/4 óra tájban megérkezik.

* Nemzetközi levélbélyeg-kiallítás lesz szeptemberben Párisban, a Mars-téri palotában. A levélbélyegeken kívül állítanak ki levélbélyegkészítő gépeket s egyes kúriosumokat, minők például levélbélyegből készült szőnyegek és csemettyűhűzők.

* A szegény gyermekek érdekében működő jótékony egyesületek legnagyobbika, melyet dr. Barnard Londonban alapított, 25-ik évét betöltötte. Fennállása óta 19.000 gyermeknél többet mentett meg s jelenleg is 4500 fin és leány van gondozása alatt 48 különböző állandó intézetben, melyek száma az utolsó évben is hétével szaporodott Angolország különböző városaiban.

* Üvegéből készült szobor. Bartholdi, a híres amerikai szabadságszobor készítője, jelenleg egy nagyobb szobron dolgozik, mely Párisban a Szent-Péter-téren lenne felállítva, a német-francia háboruban használt léghajók emlékére. Nevezetessége a szobortervnek az, hogy a léghajó mintáját vas sodrony hálózattal körülvett üvegömb képezi, melynek közepére villamos ívlámpát helyeznének el.

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEINK.

Table with subscription rates for various editions of the newspaper, including weekly and monthly rates for different regions.

A most már harmincznyolczadik évfolyamában levő «Politikai Ujdonságok» jövőre is teljesen független politikai hírlap, melynek irányát nem befolyásolják sem pártok, sem érdek-szövetkezetek személyes érdekei, s a pártatlan igazság és meggyőződés kimondásában nem gátolnak semminemű lekötöttségek és magánérdekek; miért is, mint az események hű és részrehajlatlan kútforrását, valódi szükségnek ismerte el a magyar olvasó-közönség. E politikai lap a hét eseményeit kellő magyarázattal ellátott gondos, hű összeállításban tárja az olvasó elé, s a közönség együtt találja benne mindazt, a mi a napilapokban elszórtan jelen meg, ugye egy lap, kivált vidéken, hol a hiányos postajárás a napi értesülést különben is megnehezíti, a napilapokat is lehetőleg pótolja.

A „Politikai Ujdonságok” új évtől kezdve mint képes újság jelenik meg, s minden száma a napi eseményekre vonatkozó több képet közöl.

A «Politikai Ujdonságok»-hoz «Magyar Gazda» című, kéthetenként megjelenő gazdasági és kertészeti lap van csatolva s ezen felül rendkívül mellékletekkel is bővítre van a lapnak hetenként másfél s minden második héten két ívre terjedő tartalma.

Mind a két lapnak kiegészítőjéül szolgál a «Világ-kronika» című képes heti közlőny, mely hetenkint

egy íven, számos képpel illusztrálva jelen meg, mely az általánosabb érdekű napi események részletesebb magyarázatára szolgáló cikkeknek kívül rendszeren közöl nagyobb elbeszéléseket és regényeket képekkel, ugy szintén mulattató közleményeket, képtalányokat, stb.

Az előfizetések a «Vasárnapi Ujság» és «Politikai Ujdonságok» kiadó-hivatalába, Budapest, Egyetem-utca 4. küldendők.

«A koronázás emlékünnepe» című füzetből második bővített kiadás jelent meg az emlékünnepe (Budapest ünnepnapjai június 5—10.) részletes leírásával és rajzaival. A díszes kiállítású albumszerű füzet, mely lapunknak az emlékünnepe alkalmából kiadott összes rajzait magában foglalja, 6 nagy ívre (48 oldal) terjed 61 képpel és külön képmelléklettel. Ára 60 kr., nagyobb díszű kiadásban 1 frt. Megrendelhető a Franklin-társulat kiadó-hivatalában (Budapest, egyetem-utca 4.)

HALÁLOZÁSOK.

CSANÁDY SÁNDOR képviselő holttestét e hó 20-ikán helyezték örök nyugalomra Nagy-Kerekében, a környék lakosságának mely részvétele mellett. Berettyó-Ujfaluból is sokan éltek részvételi körül. Ott voltak a függetlenségi párt képviselőiben Papszáz Károly, Kis Albert és Noszlopy Gyula, a nagyváradi függetlenségi párt is küldöttségileg vett részt a temetésben s a ravatalra díszes koszorút helyeztet. Az egyszerű koporsót egészen elborították a koszorúk, s igazán megrögt volt a részvét, melylyel a «jó öreg nagyságos úr» emlékének áldoztak.

Elhunytak még a közelebbi napok alatt: id. NYE-VICZEK JÓZSEF, királyi táblai nyugalmazott tanácselnök, az ügyvédi vizsgáló bizottság elnöke, Budapestben, élete 83-dik évében. A boldogulát, ki a magyar felső bírói karnak egyik kiváló érdemű jelese, a Lipótrend lovagkeresztese, Zemplénmegye törvényhatósági bizottsági tagja volt, három fia gyászolja, úgyszintén három menyje és több unoka. — HANTZ PÁL, kir. pénzügyi tanácsos és földadó nyilvántartási felügyelő, munkás tisztviselő, 59 éves, Kolozsvárt. — BENEDEK IONICZ, uzoni nyug. ref. lelkész és karutai földbirtokos, életének 74-ik évében. — Id. BICSKEI ILLES, Pest megyének a 30-as években aljegyzője, utóbb táblabírája, július 17-én, 87 éves korában, Tápó-Szelen. — Dr. DOMBY ELEK, járási orvos, 59 éves, Zilahon. — FLEISCHL JÓZSEF, fővárosi nagykereskedő, ki vagy 30 éven át buzgó tagja volt az izraelita árvaháznak s a hitközség egyletei és intézetei érdekében is áldozatkész tevékenységet fejtett ki, élete 59-dik évében. — Csicseri OROSZ BÉLA, gróf Károlyi László uradalmi gazdasztiszte, 35-ik évében, Alsó-Mislyén. — JAKABI REZSŐ, a körmendi takarékpénztár pénztárnoka, a hévízfürdőben. — RUSZKA DANIEL, a nagy-ikindai adóhivatal számtisztja. — Id. RITKEI FRIEDRICH, nyug. gazdasztiszte, ki az Aradon kivégzett honvéd tábornokok közül Damjanich és Lahner holttestét Csernovics Péter megbízásából, mint ennek gazdasztiszte, Mácsára vitte s éjnek idején a parkban ő ásta meg a sírt egy béressel, s ő temette el, azon a helyen, hol a két vértanu pihen most is. A derék ember a csanádmegyei Lele faluban halt meg, 79 éves korában. — BOKA SAMU, egykor híres debreczeni cigányprimás, 68 éves korában, Miskolcon.

KVASSAY NATALIE urhölgy, özv. Kvassay Ferencné nagy műveltségű leánya, Kvassay Ede cs. és kir. kamarás s miniszteri osztálytanácsos nővére, Gödöllőn. — Özv. KISS LAJOSNÉ, szül. Simonyi Etelka, 68 éves korában, Onodón. — GOLDBERGER ZSIGMONDNÉ, szül. Klein Berta, 54-dik évében, Budapestben. — MANSCHÉLL ETELKA, Manschell Vincze posta- és távirádfőnök leánya, 11 éves, Miskolcon. — HELMBACHER AUGUSZTA, felső leánynevelő-intézet tulajdonosa, 46 éves, Pozsonyban. — BOGYAI SÁNDORNÉ, szül. Gyry Erzsébet, 85 éves, Diós pusztán. — Özv. NAGY PÁLNÉ, szül. Horváth Eugenia, a balatonmelléki szepezdi furdó tulajdonosának neje.

Szerkesztői mondanivalók.

Föltámadás-kor. Elmékedés. Sötétség. Szerző a lét-néhez kérdéseivel foglalkozik, de nem tudja a bogot biztos kézzel, költőleg megoldani. Legsikerültebb a harmadik, ez jól van elgondolva, csak az a baj, hogy a kifejezések bányádtak, erőtelnek. Szerzőnek általában az a legnagyobb baja, hogy nem eléggé költő, a mit érez, gondol, nem tudja elég közvetlenséggel és plaszticitással kifejezni. Pedig látászik, hogy művel, emelkedett szellem, kellő készséggel és tanultsággal. Egyaránt meglátászik ez a költemények tartalmán és

külalakján, sőt még a kifejezéseken is, melyek bár nem elég erőteljesek, csak el-elvétve rosszak egészen, mint például mikor ingó-bingó földtekéről beszél. Az «ingó-bingó» jelző a rőszabokorra, a mint Arany is használja («Ingó-bingó rőszabokor vállamon») nagyon talál, de a földtekéhez sehogyssem illik. — A «Sötétség» című kis költeményt érdemes volna átoldozni.

Kifirvo. Jól indul, az érzés ereje és a kifejezések szabotossága hathatósan támogatják egymást, de csak-hamar ellankad, s egészen közöpszerűvé válik.

Ábránd. Szerző a fősúlyt, úgy látászik, a külalakra, a jól kicsiszolt formára fektette. Ez sikerült is; kevésbé a tartalom, mely nem volt képes tisztán, átlátszóan jegeezedni, sok benne a zavarosság, erőteltség.

Új menyecskék, stb. A beklüdtött jó csomó vers és néhány rajz tehetségre mutat, de még ki nem forrott tehetségre. Az Új menyecskék eleven festés, de sehogyssem illik hozzá a szentimentális befejezés. Olyan Finum Rózi természetű menyecskéket ír le:

Igazán csak most élnek Szabad szónak, tiltott élvnek

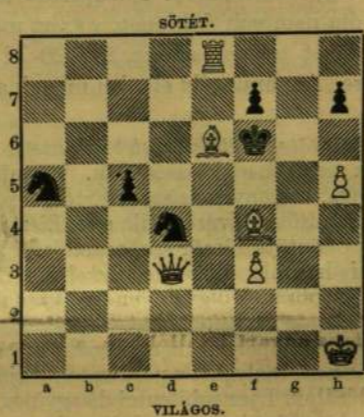
mégis szerzőnek könyesepp toltól a szemére, égető kin a szívére, hogy neki nincs s nem is lesz párja. Messze innen, könnyed népdal, csakhogy kissé üres. Özvegy asszony, nagyon gyenge. A szigetben, hidegen kiziczkalmazott hasonlat. — lom, fantasztikus, csapongás, eszmei tartalom nélkül. Anya és kedves, zavaros. Nem szeretlek, afelett. Jólát, kiforratlan, de helylyel közel van benne erő. Ha az én galambom, tele van galambbal, rőszával, ibolyával, mégis — üres.

Az élet. Csak mosolygi. Az elsőről nincs mit mondanunk, se jó, se rossz; a másodikban azonban a gondolat nagyon ügyes, jobb kidolgozásban egészen beválnék.

Ha kihajtott a fa levele. Egészen gyenge; némi Petőfi-reminiscenzia van benne, egyéb semmi.

SAKKJÁTÉK.

1731. számú feladvány. A német sakkszövetség legújabb tornájából.

Világos indul és a harmadik lépésre matot mond.

KÉPTALÁNY.

A «Vasárnapi Ujság» 28-ik számában közölt képtalány megfejtése: Ne itélj el másokat.

Heti naptár, július hó.

A weekly calendar table for July, listing dates and corresponding religious or public holidays for different denominations (Catholic, Protestant, Greek-Catholic, Jewish).

Feloldozás. 3. Első negyed 31-én 6 óra 47 pk. este.

Fekete, fehér és színes selymeket méterenként 45 kr.-tól 16 frt 85 kr.-ig sima és mintázott mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző színben szállít, megrendelt ügy öltönyökre, vagy végekben is póstáber- és vámmentesen Henneberg G. (cs. kir. udv. szállító) selyemgyára Zürichben. Minták póstafordulóval küldetnek. Svájcba ezimzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. (1)

ÁLLÓ ÍRÁS.

Az álló írással való olvasástánítás barátait tisztelttel értesítjük, hogy a N. M. Vallás- és közoktatási Minister úr a kiadásunkban megjelent álló írású ábéczés könyveket 1892/25449. számú ministeri rendelettel általánosan engedélyezte, és p.:

Szirmai József: Az első iskolaév. Magyar ABCz és olvasókönyv. Ára 20 kr.

Josef Szirmai: Das erste Schuljahr. Fibel mit steiler Kurrentschrift. Ára 25 kr.

Megjegyezzük, hogy a német abczéből latin betűs kiadás is kapható, melynek czíme

Das erste Schuljahr. Fibel mit steiler Lateinschrift s ára szinte 25 kr.

«Mindenev, a hol a minist. rendelet értelmében az álló írás — habár csak kísérletileg is — alkalmazást nyer, készséggel küldünk megismerés és használatba vétel czéljából a fenti könyvekből tiszteletpéldányt, ingyen és bérmentve.

Tisztelettel FRANKLIN-TÁRSULAT magyar irod. int. és könyvnyomda Budapestben.

Advertisement for Kwizda-féle Restitutionsfluid, 1891. Includes text about its benefits for various ailments and a list of distributors.

FIGYELMEZTETÉS!! Ovakodjunk utána-szoktól, mert csakis azon czipők és estimák késztettek jó munkája által az immár híressé vált budapesti első czipőgyárban, „AS ANAN OZMÁL” SCHWARZ JÓZSEF FIÁNL Budapestben, Károly-körút, Károly-laktanya, 4766

melyeknek talpa a gyár bélyegét viseli. A budapesti első czipőgyár a legeszebb árúkat készíti. A budapesti első czipőgyár használatos legelső iparvállalat, mely a lent felsorolt bámulatos olcsó árúkat nagyon tartós czipőket készít. — Férfi czipők 1 frt 30 krotól 5 frt-ig, női czipők 1 frtől 4 frt-ig, új, leány- és gyermekczipők 40 krotól 3 frt-ig. — Ezeket kívül minden fajta czipő és csizma nagyon olcsón. Képes árjegyzéket bérmentve küldetnek. — Meg nem felelő árúkat bármikor készséggel cseréltetnek ki. Vidék és másrészt kívánatos megrendelések tekintetében természetesen eszközölköztetnek.

Advertisement for Fernet-Branca (Gyomorkeserő), highlighting its medicinal properties and availability in various forms.

Advertisement for Regedei Tiszta Alkalkikus Savanyu-Viz, describing it as a health tonic and listing its benefits.

Advertisement for La Veloutine, a hair care product, featuring an image of the product bottle and text about its effectiveness.

Advertisement for Crab Apple Blossoms perfume, including an image of the perfume bottle and details about its fragrance.

Advertisement for Magas jutalékot, offering high commissions for agents and listing contact information.

Advertisement for Kinek van szeplője?, offering hair removal services and listing prices for different treatments.

Advertisement for Csász. kir. szab. legújabb találmányu kárpitozott ágybetéteim, describing the benefits of the new bedding.

Advertisement for Vig Pál, műkárpitos és disztib, offering services for bedding and listing the address in Budapest.

Advertisement for Hölgyeknek!, offering services for women and listing the address in Budapest.

Advertisement for Férők, offering services for men and listing the address in Budapest.

Large advertisement for Dienes J. C. féle, featuring a portrait of the inventor and detailed information about his inventions and services.

Advertisement for 50 év óta sikerrel használták!, highlighting the long history and success of Dienes J. C. féle products.

Advertisement for Török József úrnál, listing various services and products available at his establishment.

Advertisement for A Pozsonyi Kereskedelmi Akadémia, providing information about the academy and its courses.

Advertisement for Legújabb! Legújabb! Miniatur Ariston, featuring an image of the product and describing its features.

A 7. hadtest cs. és k. felügyelősége.

3927. sz.

Gabona-vétel.

Vétetik

a katonai élelmezési (fiók) raktárhoz	buza	rozsa	zab
	méter mázsa		
Temesvár	860	5000	4400
Arad	320	2400	3000
Szeged	300	2300	—
Nagyvárad	200	3000	—
Összesen	1680	12700	7400

Ötven krajczáros bélyeggel ellátott levélbeli eladási ajánlatok 1892 augusztus 8-án d. e. 10 óráig a hadtest cs. és kir. felügyelőségéhez Temesvárra benyújtandók.

A vétel kereskedői szokvány szerint, zárlevéllel, a jelen hivatalban, valamint a temesvári, aradi és nagyvárad katonai élelmezési raktárakban 1892 július 18-ától betekintésre álló szokvány-füzetekre, Temesváron vitetik keresztül.

Temesvár, 1892 július 18-án.

A 7. hadtest cs. és kir. felügyelősége.

Megyeházak, üléstermek, községi és más hivatali irodák és egyleti helyiségek részére!

Ó felsége a király és Ó felsége a királyné olajfestmény-arcképei

1879-ben alapított, jutalomdíjazott műtermében legfinomabban és művészi kiviteiben készítettnek el. **Ó felsége olajfestmény-arcképe magyar lovasági tábornok vagy osztr. gyalog-tábornoki egyenruhában, életnagyságú alakban vagy mellképben, tetszés szerint megrendelhető.** Kérésekre térmentelt válasz azonnal adatik. Ugyiszintre készíttetnek bármely beküldött tetszés szerinti arckép után életnagyságú olajfestmény-arcképeket (mell-, térd- és egész alakok), mely arcképek a legszébb szabadidő képek és főként alkalmasak házassági, név- és születésnapj valamint más ünnepi ajándéknak és örök emléküi szolgálnak (különösen elhunytakról). Az arckép hibátlanul küldetik vissza. **Hű halandóságot szigorú kezesseg.** Továbbá elfogadjatnak mindennemű és nagyságú egyházi képek finom és leggondosabb elkészítésére. **Személyesen** hivatalos megtekinthető. **Arjegyzekek** kivételre ingyen és bérmentve.

Bodascher Siegfried jutalomdíjazott műintézet **Bécs**, II. Grosse Pfarrgasse Nr. 6. **Alapított 1879-ben.**

A „Franklin-Társulat” kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvkereskedésben kapható:

A száraz építészet elemei,

gazdák, építésszek és gazdasági tanintézetek hallgatói számára.

Irta **Mika Károly kir. mérnök.**

130 ábrával. (Falusi könyvtár 41. füzet.) **Ára füzve 50 kr.**

Ezen munka nemcsak tájékozással, hanem vezérül is szolgál az építésszek és vele kapcsolatban levő iparágakra nézve, s ép e részben már rég hiányt érezte legkivált gazda közönségünk, mely legtöbb esetben egyes vállalkozók káprázatának volt kitéve és adózója, — ezért is örömmel eszközöljük ezen jeles szakmunkát, mely adott alkalommal kalauzul nemcsak a költségvetés előirányzatánál, hanem a célba vett építkezési anyagok hasznosíthatóságának és minőségének megbirálásánál is — hogy mennyi gond és kellemetlenség lesz ezáltal elhárítva mennyi fölösleges költség megtakarítva, azt esakis az építkező fogja tudni és méltányolni, — ezért jó lélekkel ajánljuk megvásárlásunk figyelmébe.

A „Franklin-Társulat” kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvkereskedésben kapható:

VERNE GYULA.
BRANICANNÉ ASSZONYSÁG.

REGÉNY,
Franciaiból fordította
HUSZÁR IMRE.

82 képpel.
Ára füzve 3 frt, vászonba kötve 3 frt 50 kr.

ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁS KÖZREMUKODÓI ÉREM JELES TAJKEPFELVÉTELEKÉRT. BUDAPEST 1895.

Klász György
Fényképészeti műintézet
IV. havani utca 18. sz. 1. emeleten

Elvállal mindenemű fénykép felvételeket, többszorosításeket gépek ról, ipar-mű-és tanítványokról, s a t.

PHOTOLITHOGRAFIA, CZINKOGRAFIA, FÉNYNYOMAT, AUTOGRAPHIA, FÉNYMÁSOLAT.

KÖZREMUKODÓI ÉREM JÓ PHOTOLITHOGRAFIÁKÉRT. BUDAPEST 1895.

Alapított 1858-ban.

A Perencz József-rend lovagja, az arany érdemkereszt tulajd. Ó cs. és k. fensége József főh. udv. szallitójá.

WALSER FERENCZ
első magyar gép- és tűzoltószerek gyára, harang- és ércöntőde

Budapest, Rottenbiller-utca 66. sz.
Készít: Tűzfocsokendőköt, kerti fecskendőköt, templomharangokat, szab. forgatható vasko-onával vagy fakoronával; vas-haranglábakat, melyek a tornyot a megzakolatás ellen óvják; kúta- és szivattyúkat 10 főtől följebb; szagmen-tes árnyakadakat 21 forinttól följebb; fűrdőkadakat és fűrdőkályhákat.

Egyetlen magyar vízmezőítő-vállalat.
A készítményért teljes jótállás vállalatik.
Képes árjegyzékek és költségtervezetek díjmentesen küldetnek.

A „Franklin-Társulat” kiadásában Budapesten (egyetem-utca 4. szám) megjelent és minden könyvkereskedésben kapható:

OLCSÓ KÖNYVTÁR.

Szerkeszti **GYULAI PÁL.**

Legújabbban megjelent füzetek:

- 301. füzet. **Visszapillantás 2000-ből 1887-dik évre.** Regény. Irta Bellamy Elvár. Fordította Radányi Dániel. Füzve 80 kr.
- 302. „ **Az utolsó Abenszerads.** Irta Chateaubriand F. Francia eredeti ből fordította Dr. Rada István. Füzve 20 kr.
- 304. „ **Béldi Pál.** A gróf Teleki-féle alapítványból száz arany pályadíjjal jutalmazott eredeti szomorújáték öt felvonásban. Irta Szilgyeti Ele. Füzve 40 kr.
- 305. „ **A tenger és szerelem hullámai.** Szomorújáték öt felvonásban. Irta Grillparzer Ferencz. Fordította Irányi Jenő. Füzve 30 kr.
- 307. „ **Lukis Laras.** Irta Bikelas Dömötör. Új-görögéből ford. Horváth György. Füzve 30 kr.
- 309. „ **Várkonyi báró Amadé László versei.** Összegyűjtötte, bevezette és jegyzetekkel kísérte Négyesy László. Füzve 1 frt 40 kr.
- 312. „ **Barnas.** Irta Carlyle. Fordította Levay József. Füzve 20 kr.
- 314. „ **Gróf Ráday Gedeon összes művei.** Összegyűjtötte s bevezette Váczy János. Füzve 40 kr.
- 315. „ **A veteránok.** Előkép a fővárosi életből, három felvonásban, dalokkal. Irta Berczik Árpád. Füzve 30 kr.

VASÁRNAPI UJSÁG

31. SZÁM. 1892. BUDAPEST, JULIUS 31. XXXIX. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és a egész évre 12 frt POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt fél évre 6 ; Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG egész évre 8 frt fél évre 4 ; Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK egész évre 5.— fél évre 2.50 Keltőldi előfizetésekre a postaiilag megfizetendő díj a postaiilag megfizetendő díj is csatolandó.

BOLGÁRIÁBÓL.

MÉLTÓ büszkeséggel mutathat minden bolgár hazafi arra a sürgés-forgásra, mely második fővárosában, Filippopolban most látható. Az első nemzeti kiállítást rendezik a bolgárok. Először mutatja be a bolgár nép ipari termékeit Európának. Ferdinánd fejedelem kormánya ezt is igen ügyesen rendezte. Kettős czélt ért el. Nemesak kiállítást szervezett, de azt Filippopolban rendezik, hogy ez által ezt a várost is hatalmas lökéssel előre vigye az európaisodásban. Az kétségkívül áll, hogy a bolgár városok gyors tempóban haladnak, fejlődnek. Azonban azt a mesés átalakulást, melyen Szófia az utolsó pár év alatt átment, nagyobodott, rendeződött, szépült, egyszerűen egészen európai szint iltött, a szomszédos Filippopol irigy szemmel nézte. Igen jó és üdvös volt a bolgár kormánytól, hogy ezt a kiállítást nem Szófiában, hanem Filippopolban rendezik. A ki Filippopolba megy, az Szófiát ugys megnézi, holott ha Szófiában lett volna a kiállítás, kérdés, hogy külföldi látogatók lerándultak volna-e egyuttal Filippopolba is? Pedig ez a város megérdemli, hogy Szófiából oda utazzunk. Ma már kényelmes vasúti kocsival tehetjük meg ez utat pár óra alatt. Az ut pedig, mely Ferdinánd fejedelem székvarosából oda visz, egyike a legszebbeknek Európában. Óriási hegyek, rengeteg erdők, víz-esések, kies fekvésű helyesgek, festői kolostorok váltakoznak gyors egymásutánban. Maga Filippopol is sajátos fekvéssel bír. Jégtábla egyenességű síkság közepén, minden átmenet nélkül, néhány karsu syenit-szikla emelkedik s ezen sziklára épült az a

város, melynek több mint 2000 évvel nyul vissza története. Már az ó-korban is nagy szerepet játszott. Utóbbi időben Kelet-Ruméliának volt fővárosa. De bár fővárosi jellegét elvesztette, kereskedelmi, ipari tekintetben előkelő hely jut Filippopolnak az egyesült Bolgáriában. Ferdinánd fejedelem pedig, ki tetteiben minden körülményre számot vet, megadja Filippopolnak, a mi Filippopolé, s az évké bizonyos részét itt tölti. Az 1888-iki népszámlálás alkalmával Filippopol lakossága 33.032 volt. Ezek között mintegy 20,000 bolgár, 5000 török, 4000 görög, stb. De

bár sok a bolgár ma már Filippopolban, az érintkezési és különösen a kereskedelmi nyelv a görög. Igen szorgalmas és becsületes lakói vannak e városnak s megérdemli, hogy a kormány elősegítse emelkedését. Ma is kellemesen lepi meg e város, — melynek mai számunkban több látéképet mutatjuk be, — a látogatót, s első tekintetre észre lehet venni a nagy haladást, mit azon idő óta tett, melyben közvetlen Bolgáriához tartozik.

A filippopoli kiállítás újabb fényes bizonyítéka lesz, hogy Ferdinánd fejedelem miképen oldotta meg nehéz feladatát a bolgár trónon uralkodásának öt éve alatt. Alig van ország, mely rövid öt év alatt akkora haladást és igazi fejlődést mutathatna fel, mint a minőt Bolgária Ferdinánd uralkodása óta. Politikailag, szellemileg és anyagilag hatalmas lépésekkel tör előre az a szorgalmas nép. Az oroszok minden titkos és nyílt ellenségeskedése nem képes csak egy perczre is megállítani vagy megakasztani a haladást.

A kiállítás rendezését a bolgár pénzügyminiszter, Naesvics és osztályfőnöke, Gyorgiev Mihály vezeti. Az utóbbi a budapesti kiállítás alkalmával bolgár biztos volt s szép jelentést irt akkori kiállításunkról. Filippopolban Magyarország külön osztálya lesz, melyet a magyar kereskedelmi múzeum igazgatósága nagy buzgósággal rendez, s az egész kiállításnak egyik legszebb részét fogja képezni. Hogy teljesen külön kiállításunk lesz, a boldogult Baross Gábornak köszönhetjük, ki a balkán-félszigeti kereskedelemre is nagy súlyt fektetett; sajnálatos, hogy nem állott rendelkezésére elegendő szak-erő a keleti kereskedelmet illetőleg.

FERDINÁND BOLGÁR FEJEDELEM MELLISZOBRA.

Szécsi Antal szobornívő.

A jelenlegi kiállítás ma-